

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНА В СИСТЕМІ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»**

27 -28 квітня 2020 року

Ужгород
2020

УДК 339.92(4+477)(063)+327.39
У-45

За загальною редакцією:

- Палінчак М. М.**, доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин УжНУ.
Химинець В.В., доктор економічних наук, доцент, завідувач відділу досліджень Західного регіону в місті Ужгород Національного інституту стратегічних досліджень України.
Король М.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин УжНУ, заступник декана з наукової роботи.

Рецензенти:

- Мікловда В. П.**, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України.
Філіпенко А.С., доктор економічних наук, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т.Г.Шевченка, академік АН ВШ України.
Остапець Ю.Л., доктор політичних наук, професор.

У-45 Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27-28 квітня 2020 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В.В. Химинець, М.М. Король. – Ужгород: РІК-У, 2020. – 392 с.

ISBN 978-617-7692-82-8

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції» (27-28 квітня 2020 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, світового господарства і міжнародних економічних відносин, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 339.92(4+477)(063)+327.39

Матеріали видані за сприянням Національного інституту стратегічних досліджень

ISBN 978-617-7692-82-8

© Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», 2020
© ТОВ «РІК-У», 2020

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У КОНТЕКСТІ СПОВІЛЬНЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	9
ПОМОЩЬ ЄВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА РАЗВИТИЮ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ (<i>Балега Андрианна</i>).....	9
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОNU (<i>Бобрик Валентин Олександрович</i>).....	15
ЕКОНОМІКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ «КОРОНАВІРУСНОЇ ЗАГРОЗИ» (<i>Брензович Катерина Степанівна, Шумлянська Інна Андріївна</i>)	19
МІСЬКІ АНГЛОМЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ: СУЧASNІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ (<i>Була Світлана Петрівна</i>)	23
ПРОГРАМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ (<i>Варещенко Володимир Ігорович</i>)	27
INNOVATION POLICY OF EUROPEAN UNION AND SLOVAK REPUBLIC (<i>Lubica Harakaľová</i>)	32
ОСВІТА ЯК ОСНОВА РОЗБУДОВИ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ І ВИКЛИКІВ (<i>Гаращук Олена Василівна, Куценко Віра Іванівна</i>)	37
ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ЗОВНІШНІХ ЗАГРОЗ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ (<i>Гетманенко Олексій Олександрович</i>).....	42
WATER RESOURCES AND THE SUSTAINABLE CANADIAN WAY (<i>Dr. Boris Dziura</i>)	46
ПОТРЕБА СУЧАСНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРИНЦІПІВ ЕКОСИСТЕМНОГО УПРАВЛІННЯ НА ЗАСАДАХ ЗАЛУЧЕННЯ УКРАЇНИ ДО МІЖНАРОДНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ВКЛЮЧЕННЯ ПОСЛУГ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ У МЕХАНІЗМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (<i>Дербаль Ю.Ю.</i>).....	51

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ОЦІНКА ТЕОРІЙ ТА КОНЦЕПЦІЙ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ (Ерфан Є.А., Сіладі Г.С.).....	57
INVESTMENT PROJECTION OF TERRITORIAL DEVELOPMENT IN COORDINATES OF MACROECONOMIC STABILIZATION (Lidiia Karpenko)	61
ПЕРЕДУМОВИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОNU (Карпенко Лідія Миколаївна, Пляцек Ілона Романівна)	66
CURRENT INITIATIVES OF INTERNATIONAL HARMONIZATION OF DIGITAL TAXATION (Tomáš Kajánek).....	70
ЗОЛОТОВАЛЮТНІ РЕЗЕРВИ АВСТРАЛІЇ (Король М. М., Лапа І. В.)	76
АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС (Кушнір Н. О.)	79
МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗОЛОТОВАЛЮТНИМИ РЕЗЕРВАМИ (Лапа Ігор, Кіфор Георг).....	83
КАЧЕСТВЕННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ ВО ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛЕ КИТАЯ В ЭРУ «НОВОЙ НОРМАЛЬНОСТИ» (Катарина Броцкова, Мартин Грешиш, Людмила Липкова)	87
КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ПОЗИЦИИ КИТАЯ В МИРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ (Людмила Липкова, Мартин Грешиш)	95
ХРОНОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ США В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИЦІЙ КРАЇНИ У СВІТОВІЙ ТОРГІВЛІ (Майборода Ю.Ю.)	106
ТОРГОВА ВІЙНА МІЖ США ТА КИТАЄМ: ВПЛИВ НА ЗОВНІШньОТОРГІВЕЛЬНУ ПОЛІТИКУ ЄС (Машкара- Чокнадій В.В.)	111
МІЖНАРОДНІ ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ ТА ВУЗЛИ ЯК ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ТРАНСПОРТНИХ КОМУНІКАЦІЙ (Федурця О.І.)	115

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ОСОБЛИВОСТІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (Химинець В.В., Цімболинець Г.І.).....	119
СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ В ЄС: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (Цалан М.І.)	124
ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ (Шинкар В.А., Рошко С.М., Ердевді Ю.І.).....	128
ВПЛИВ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ НА РОЗВИТОК ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ (Шпонтак Ю.М., Химинець В.В.)	132
ECONOMIC PRESENCE OF BRAZIL IN THE EUROPEAN UNION (Barbora Janubova)	135

НАПРЯМ 2. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	142
ADVANCE CHALLENGES FOR LOCAL COMMUNITIES IN UKRAINE AND POLAND (Andriiiv Bohdan Yevstafiovych).....	142
РЕЛІГІЙНІ ЧИННИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ (Бокоч В.М.)	146
CURRENT USAGE OF SPECIAL DRAWING RIGHT AND ITS POTENTIAL IN THE FUTURE (Zuzana Beňová).....	150
POLITICAL MAP OF CANADA AFTER GENERAL ELECTION IN 2019 (Катаріна Броскова, Яна Ільєва, Рудольф Кухарчік)	156
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ, ВИХОВНА ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (Вегеш М., Вегеш І.) ...	161
ЕКУМЕНІЗМ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (Вегеш М., Палінчак М.)	192
ОСВІТНЯ СФЕРА ПІСЛЯ КАРАНТИНУ (АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ ШКОЛИ ТА ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО) (Гаращук Олена).....	228

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗMU В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОГО ТРАНЗИТУ (<i>Голечек Радім</i>)	232
ВПЛИВ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ НА ФУНКЦІОNUВАННЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗMU В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ (<i>Голечек Радім, Палінчак М.М.</i>).....	236
ВИЗНАЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНІХ СТРАТЕГІЙ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА (<i>Гжешук Владислав</i>)	239
ВРАЗЛИВІСТЬ ДЕМОКРАТИЇ В ХХІ СТОЛІТТІ: ПІД НАТИСКОМ ПОПУЛІСТІВ (<i>Зубро Т.П.</i>).....	243
НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ (<i>Кальницька М.А.</i>).....	248
РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНИ (<i>Казакова Л.О.</i>).....	252
ТРАНСФОРМАЦІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЕТАПИ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ (<i>Комарницький В.В.</i>).....	257
ІНСТИТУЦІЙНА КРИЗА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ. ТА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧASNІХ ТЕНДЕНЦІЙ ЇХ РОЗВИТКУ (<i>Копинець Ю.Ю.</i>).....	261
НАЦІОНАЛЬНО ВИЗНАЧЕНІ ВНЕСКИ У МЕХАНІЗМІ ПАРИЗЬКОЇ УГОДИ (<i>Мілан Куруц</i>).....	269
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ (<i>Манайло-Приходько Р.Ю.</i>).....	278
МЕДІАІМІДЖ І ВЗАЄМНЕ СПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНИ І СЛОВАЧЧИНИ (<i>Марадик Наталія, Цірнер Міхал</i>)	284
УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ СУЧASNОЇ ЗОВNІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КИТАЮ (<i>Музиченко Г.В., Дін Сінь</i>).....	287
ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ (<i>Нечипорук К.О.</i>)	291

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

CREDIBILITY OF EU PERSPECTIVE FOR THE WESTERN BALKANS. <i>(Mykola Palinchak, Oleksandr Hleba)</i>	296
ВИБОРИ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЯК ІНДИКАТОР РІВНЯ ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ) (<i>Палінчак М.М., Лешанич М.</i>)	300
ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У ДЕМОКРАТИЧНИХ СУСПІЛЬСТВАХ (<i>Палінчак М.М., Комарницький В.В.</i>)	305
ОТРИМАННЯ ТОМОСУ ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВОЮ УКРАЇНИ: РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ (<i>Палінчак М.М., Мегела Р.Р., Юрош В.В.</i>)	309
ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЧУДА СІНГАПУРУ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ. В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОГО ВТРУЧАННЯ В ЕКОНОМІКУ (<i>Палінчак М. М., Шкріба В. П., Кіфор Г.М.</i>)	314
ПОЛІТИКА І ЦЕРКВА В КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ (<i>Палінчак М.М., Яцина П.Е., Юрош В.В.</i>)	319
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ЗАКАРПАТСЬКИЙ ВИМІР (<i>Панов А.В.</i>).....	323
ЕВОЛЮЦІЯ ВІДНОСИН ВЕНЕСУЕЛИ ТА МЕКСИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ (У ХХІ СТОЛІТТІ) (<i>Пілаш Д.</i>).....	327
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОЦЕСОМ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ І ІНТЕГРАЦІЄЮ В ЄС (<i>Савка В.Я.</i>)	333
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ГАРАНТІЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ ДО ДОГОВОРУ ПРО НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ (<i>Слободянюк А.О.</i>)... ..	338
ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА США ТА ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ (друга половина ХХ-го ст.) (<i>Стойка О., Стойка І.</i>).....	342
РОЛЬ ХРИСТИЯНСЬКОГО ФУНДАМЕНТАЛІЗМУ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ США. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ З КРАЇНАМИ ЄВРОПИ (<i>Стеблак Д.М.</i>).....	345

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

CREDIBILITY OF EU PERSPECTIVE FOR THE WESTERN BALKANS. <i>(Mykola Palinchak, Oleksandr Hleba)</i>	296
ВИБОРИ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЯК ІНДИКАТОР РІВНЯ ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ) (<i>Палінчак М.М., Лешанич М.</i>)	300
ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У ДЕМОКРАТИЧНИХ СУСПІЛЬСТВАХ (<i>Палінчак М.М., Комарницький В.В.</i>)	305
ОТРИМАННЯ ТОМОСУ ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВОЮ УКРАЇНИ: РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ (<i>Палінчак М.М., Мегела Р.Р., Юрош В.В.</i>)	309
ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЧУДА СІНГАПУРУ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ. В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОГО ВТРУЧАННЯ В ЕКОНОМІКУ (<i>Палінчак М. М., Шкріба В. П., Кіфор Г.М.</i>)	314
ПОЛІТИКА І ЦЕРКВА В КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ (<i>Палінчак М.М., Яцина П.Е., Юрош В.В.</i>)	319
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ЗАКАРПАТСЬКИЙ ВИМІР (<i>Панов А.В.</i>).....	323
ЕВОЛЮЦІЯ ВІДНОСИН ВЕНЕСУЕЛИ ТА МЕКСИКИ НА СУЧASNOMU ETAPІ (У XXI STOLITTCI) (<i>Пілаш Д.</i>).....	327
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОЦЕСОМ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ І ІНТЕГРАЦІЄЮ В ЄС (<i>Савка В.Я.</i>)	333
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ГАРАНТІЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ DO ДОГОВОРУ ПРО НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ (<i>Слободянюк А.О.</i>)... ..	338
ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА США ТА ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ (друга половина ХХ-го ст.) (<i>Стойка О., Стойка І.</i>).....	342
РОЛЬ ХРИСТИЯНСЬКОГО ФУНДАМЕНТАЛІЗМУ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ США. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ З КРАЇНАМИ ЄВРОПИ (<i>Стеблак Д.М.</i>).....	345

**НАПРЯМ 2. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ:
ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ**

час, динаміка розвитку вищої школи США за досліджуваний період демонструє низку суттєвих проблем і тривожних тенденцій, які є актуальними для сучасних українських реалій: скорочення державного фінансування вищої освіти (за президентства Р. Рейгана); перенасичення вищої школи елективними курсами, що послаблюють ідею концептуальної, систематичної освіти; захоплення тестуванням і гігантоманією університетів; державне регулювання і підтримка вищої школи, з одного боку, і збереження «академічної свободи», з іншого тощо. Проте складний, суперечливий, але творчий шлях розвитку американської вищої школи має велике значення для визначення стратегії і тактики реформування вищої освіти в нашій країні.

Список використаної літератури:

1. Каверина Э. Тенденции развития высшего образования США: дис. [канд. пед. наук: 08.00.14 – мировая экономика . Э. Ю. Каверина].М.: 2007. 246 с.
2. Филлипова Л. Высшая школа США. М.: Наука, 1981. 328 с.
3. Budget of the U.S. Government. Fiscal year 1997. U.S. Gov. pr.off., 1996. 182 p.
4. Budget of the U.S. Government. Fiscal year 2001. U.S. Gov. pr.off., 2000. 421 p.
5. Kerr C. The Great Transformation in Higher Education, 1960-1980. Albany: State Univ., of N.Y. Press, 1991. 379 p.
6. Millard R. M. Today's Myths and Tomorrow's Realities . S. F.: Oxford, Jossey-Bass, 1991. 276 p.

**РОЛЬ ХРИСТИЯНСЬКОГО ФУНДАМЕНТАЛІЗМУ
У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ США. ПОРІВНЯЛЬНИЙ
АНАЛІЗ З КРАЇНАМИ ЄВРОПИ**

Стеблак Д.М.

асpirант кафедри міжнародної політики
факультету міжнародних економічних відносин
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Християнський фундаменталізм протягом довгого часу є актуальною темою дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних вчених (Кошко М. В., Волобуев А. В., Кудряшова И. В., Кильдяшова Т.А., Голтвина А.С., Фролова О. А., Палінчак М.М. [8]).

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Кошко М.В. трактує християнський фундаменталізм, як «...повернення до основ, – фундаментальних принципів, характерних для певної соціальної-політичної групи» [4]. Релігійний фундаменталізм, як зазначає Головушкін Д. А. – у релігійних сферах означає повернення «до основ віри – святым текстам або богословській основі віровченъ, чистої віри, в той час як ідеологізованих контекстах він вбачається як повернення до початку релігійно-цивілізаційної єдності, введення релігійно-політичних принципів із Святого писання чи Священного тексту» [3, с. 91].

У США релігійний фундаменталізм почав набирати обертів у формі євангелічного фундаменталізму, або протестантського фундаменталізму. І здавна мав вплив на політику США, а саме на перебіг виборів. Карту США під час виборів президента, чи представників Конгресу та Сенату, можна поділити на три кольори «червоний», «синій», і «сірий» [1]. «Червоний» – це населення країни, яке підтримує Республіканську партію, «синій» – це населення, яке підтримує Демократичне партію, але найбільший цікавий електорат, який позначений «сірим» кольором, тому, що він не голосує за певну партію традиційно, а його думку потрібно повернути на свій бік. З огляду на це, кандидати під час виборів велику увагу звертають штатам, які позначені «сірим» кольором.

Але в рамках нашої теми дослідження, звертаємо увагу на штати, які позначені «червоним» кольором. Штатів, які розміщені в центрі та на півдні країни, де, як відомо, знаходиться відомий американський «Біблійний пояс» – центр американського протестантизму та релігійного фундаменталізму. Саме ці штати є основою електорату Республіканської партії. На разі станом на 2020 р. у 116 Конгресі США перевагу отримали Демократи (рис. 1).

З рис. 1. можна зроби висновок, що з 435 членів Конгресу – 197 є представники Республіканської партії, які отримали більшість в південних штатах США, в яких традиційно проживають представники «Біблійного поясу». Що ж стосується Сенату, то тут Республіканці отримали перемогу.

Але не тільки вагомий вплив релігійного фактору на партійні вибори, теж саме відбувається і на президентських виборах. Як зазначає експерт Арег Галстян, кандидати на посаду президента в США не можуть заявити, що вони атеїсти, якщо хочуть стати президентом, адже вони таким чином позбавлять себе згідно з досліджен-

НАПРЯМ 2. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ:
ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

ням «Pew Research» половини дорослого електорату, адже лише 6% виборців «говорять, що вони можуть голосувати за невіруючого» [2]. Протестантські фундаменталісти мають вагомий вплив і лобі.

Рис. 1. 116 Конгрес США

Джерело: [7]

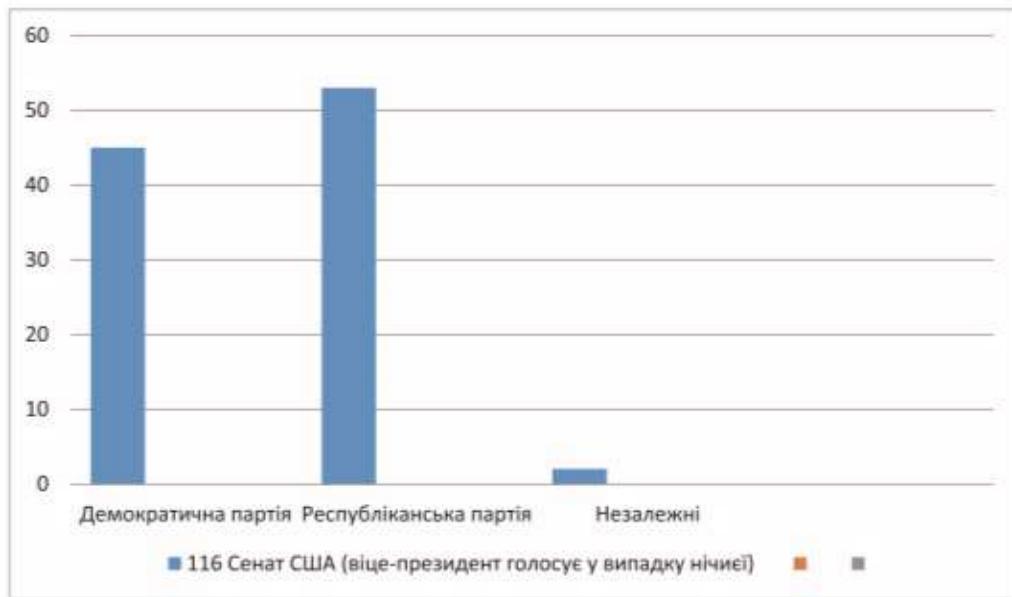

Рис. 2. 116 Сенат США.

Джерело: [6]

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Майже кожен президент в США є глибоко віруючою людиною. Промови президентів зазвичай починаються або закінчуються словами «Боже благослови Америку». 44 з 45 президентів США були протестантами і тільки 1 католиком – Дж. Кеннеді.

Релігія та церква завжди була активним учасником суспільно-політичного життя в США і займала не останнє місце в таких важливих історичних подіях, як відміна рабства, прийняття сухого закону, виборчі права жінок, боротьба з расовою сегрегацією і т.д. [2]. У ХХІ ст. громадяни США так само звертають велике значення на релігію, і вона має вагомий плив на них, особливо у сфері виборчого процесу.

В Європі релігія так само історично займала велике значення в суспільно-політичному житті європейських країн, але з плином часу цей вплив поволі втрачав своє стратегічне значення [9].

Отже, взаємовідносини церкви та суспільного життя є однією з найважливіших проблем людства. Адже церква, як і будь-яка релігійна організація, претендуючи на авторитет «вищої моралі», у дійсності намагається отримати частину функцій, які в тією чи іншою мірою притаманні структурам влади.

А релігійні організації в США знайшли в країні «рай» для свого існування, стали сильною групою впливу. Основною їх ціллю було консолідація соціуму по релігійному принципу та формування свого деякою мірою суспільства, розвиток механізмів взаємодії, які засновано на біблійських основах в інтерпретації проповідників того часу.

З огляду на те, який вплив церква та релігійні організації мають залишається відкритим питання, як в країні була прийнята Перша Поправка, яка відокремила церкву від держави, а державу від церкви, і побудувала «стіну між ними» [10]. На нашу думку, причиною цього було і є те, що багаточисленні релігії, у тому числі і протестантизм, не мала достатньо «консолідованих» впливу на території США, щоб встановити певну державну церкву. Таким чином, ще до початку безпосереднього формування «батьками засновниками» – Т.Джефферсоном, Дж. Медісоном та іншими, політичної системи США, було закладені основні принципи відношення до релігії – а таким чином її відокремлення від держави. Релігія не стала «гальмівним механізмом» для розвитку політичної системи країни, а навіть навпаки, конфесійний плюралізм переріс в політичний, і таким чи-

**НАПРЯМ 2. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ:
ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ**

ном церква та релігія стала тим фактором, який формував світогляд американців, і в тому числі в політичній сфері [5, с. 16 - 17].

Але не зважаючи на це, релігія в США та держава тримають баланс у відносинах одна з одною, та намагаються не втручатися свою діяльністю в справи одної та не впливають одна на одну.

Список використаної літератури:

1. Америка: «красная», «синяя» и «сиреневая». URL: <https://www.golos-ameriki.ru/a/red-and-blue-america/1516341.html> (дата звернення: 21.03.2020).
2. Арг Галстян. Религиозный фактор на выборах в США. URL: <https://www.globalaffairs.ru/articles/religioznyj-faktor-na-vyborah-v-ssha/> (дата звернення: 22.03.2020).
3. Головушкин Д. А. Религиозный фундаментализм / религиозный модернизм: концептуальные противники или амбивалентные феномены? URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/religioznyy-fundamentalizm-religioznyy-modernizm-kontseptualnye-protivniki-ili-ambivalentnye-fenomeny/viewer> (дата звернення: 20.03.2020).
4. Кошко М.В. Появление и развитие протестантского фундаментализма в США. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/poyavlenie-i-razvitiye-protestantskogo-fundamentalizma-v-ssha/viewer> (дата звернення: 20.03.2020).
5. Царевский Андрей Николаевич. Религиозные организации в современном политическом процессе: на примере протестантских организаций США : автореф. дис. на соискание ученой степени кандидата полит. наук : 23.00.02. Нижний Новгород, 2013. 27 с. URL: <http://www.unn.ru/pages/disser/1120.pdf> (дата звернення: 23.03.2020).
6. Office of the Clerk. URL: http://clerk.house.gov/member_info/cong.aspx (дата звернення: 22.03.2020).
7. 116th Congress. URL: <https://pressgallery.house.gov/member-data/party-breakdown> (дата звернення: 21.03.2020).
8. Палінчак М.М., Галда П.П., М.М. Лешанич М.М. Релігійний фактор у міжнародних відносинах: навчальний посібник. – Ужгород: Поліграфцентр «Ліра». – 2015. – 296 с.
9. Mykola Palinchak, Ján Holonič. Vzťahy štátu a cirkvi v krajinách strednej a východnej európe (Sociálny rozmer religiozity a jej odraz v spoločnosti). Trebisov 2019. 190 s.
10. Palinchak M.M., Diana Steblak. Billy Graham and his Religious Influence on US Politics. Medzinárodné vzťahy 2019: Aktuálne otázky svetovej ekonomiky a politiky. Zborník príspevkov z 20. medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v Smoleniciach 28. – 29. Novembra 2019. P. 1127.